

No 270.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Katarzyny.
Niedz. św. Piotra M. P.
Pon. św. Wiergisza.
Wt. św. Maweta B.
Sr. św. Saturnina M.
Czw. św. Andrzeja Ap.
Piąt. św. Elżbiety B.

Wschód słońca: godz. 7 m. 42
Zachód słońca: godz. 3 m. 53
Dług dnia: godz. 8 m. 11
Ubytek dnia: g. 8 m. 34

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięcznie „ „ 50

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 25 listopada 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Fabianiszach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane” przed tekstem 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

TEATR WIELKI

POZEGNALNE WIDOWISKO

BENEFISOWE DYREKTORA AL. ZELWEROWICZA

WE CZWARTEK, DNIA 30-go LISTOPADA 1911-go ROKU

1 SZY RAZ „TO SAMO”

Sztuka w 3-ach aktach Leopolda Staffa.

Ceny zwyczajne.

BILETY od Poniedziałku w cukierni W-go Roszkowskiego. 3789

Teatr Popularny

Dzisiaj o 8 m. 15 w.

Jutro o 0 3 1/2 p. p.

Konstantynowska 16.

Jutro o 8 m. 15 w.

„Dwie sieroty” sztuka w 8-ia odłonach D'ENEREGO.

„Kobieta bez znaczenia” w 4-ach akta 7h.

„Dwie sieroty” w 8-ia odłonach, D'ENEREGO.

The Bio-Express, Zielona 2.

Dzisiaj i jutro

Nowy Wspaniały Program.

3551

50% oszczędności opalu, usuwa wilgoć

patent. MULTIPLIKATOR OGRZEWANIA

Dr. W.P. Klobukowski, inż.-chem., Warszawa, Jerozolimska 71

Znakomity środek odżywczy

KEFIR K. ŻYCKIEGO poleca

apтека W. DANIELECKIEGO.

Łódź, Piotrkowska № 127, tel. 12-93.

420r

BRISE EMBAUMEE VIOLETTE ED. PINAUD 18 PLACE VENDOME PARIS 47839-

Kwestya perska.

Kwestya perska nie przedstawia się do tej pory dość jasno. Ostatnie zakłopotania wyprowadzają na pierwszy plan postać bardzo interesu-

jąca, ale trochę pod względem politycznego znaczenia zagadkową. Osobistością, która w Persyi przeciwstawiła się szorstko polityce rosyjskiej, jest mianowicie—amerykanin, p. Morgan Shuster, sprawujący w Teheranie urząd skarbnika generalnego rządu perskiego. Z mocy tego urzędu Morgan Shuster zarządził konfiskatę dóbr znajdującego się pod opieką Rosyi, a dobrze znanego i Warszawie, brata byłego szacha; rząd rosyjski uznał, że w tej sprawie zaangażowane są rosyjskie interesy prywatne; dało to powód do wymiany ostrych not, w ślad zatem doszło do starcia pomiędzy żandarmami perskimi a kozakami poselstwa rosyjskiego, od którego rząd perski zażądał dochodzeń mających wykazać, że wina nie jest po stronie persów; ultimatum rosyjskie, domagające się natychmiastowej satysfakcji, jakieś nieporozumienia na tem tle pomiędzy posłem p. Koziełł-Poklewskim a generalnym konsulem Pochitonowem i zerwanie stosunków, do którego doprowadził p. Pochitonow — to już ostatnie fazy tego zatargu.

Paryski „Temps” omawiając jego znaczenie zwraca uwagę, że Morgan Shuster od pierwszej chwili objęcia swego urzędu po francuzie p. Bizot, obecnym dyrektorze rachunkowości w paryskim ministerjum spraw zagranicznych, zajął wobec wszystkich poselstw europejskich stanowisko w wysokim stopniu ozięble, dbając jedynie o popularność wśród persów, popularność—jak się wyraża gazeta paryska — może cokolwiek przedwczesną. Rozległe plany, jakie rozwinął, miały wychodzić, jeszcze bardziej niż na korzyść Persyi, na korzyść finansów i przemysłu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Budżet wydatków, jakie p. Morgan Shuster uznał za nieuniknione, okazał się mianowicie tak rozległy, że ażeby mu sprostac zaszła potrzeba zaciągnięcia stumilionowej pożyczki. Pożyczkę tę zaofiarowała grupa finansistów amerykańskich, którą wskazał właśnie p. Shuster; warunki transakcyi były dość korzystne dla Persyi, ale naturalnie niezmiernie korzystne także i dla pożyczających.

Finansiści amerykańscy oświadczyli mianowicie gotowość wypłacenia skarbowi Persyi 50 milionów, z czego 30 milionów poszłoby na spłacenie długu zaciągniętego przez Persyę na 7pr. w banku rosyjskim, pozostałe zaś 20 milionów zużyteby zostały na wykonanie przez amerykanów perskich robót publicznych; dalsze 50 milionów wpłaconeby były częściowo według zawrzeć się mającej umowy. Rząd perski przyjąłby na siebie natomiast odrazu dług stumilionowy z obowiązkiem placenia od dnia zawarcia układu po 5 proc. od całej sumy.

Cała ta operacya wydała się przedstawicielom Rosyi i Anglii niezmiernie podejrzaną z punktu widzenia interesów obu państw. Spłata długu, zaciągniętego przez Persyę, była przede wszystkim dla wpływu Rosyi bardzo niepożądana. Angliya zaś, związana politycznie i handlowo z Bankiem Cesarskim Perskim dotknięta była pominięciem tego Banku na korzyść grupy bankowej, reprezentowanej przez p. Shustera. Było przytem rzeczą zupełnie jasną, iż przy wykonaniu planów przedsiębiorczego amerykanina, obywatele Stanów Zjednoczonych w znacznej liczbie zajmą najkorzystniejsze i najbardziej wpływowe stanowiska w życiu ekonomicznym a co za tem idzie i w życiu publicznym Persyi. „Rosya i Anglia— pisze „Temps”—nie na to zawarły traktat 1907 roku, Rosya nie na to doprowadziła do konwencji poczdamskiej z Niemcami, oba państwa nie na to wytrwale walczyły o przewagę w Persyi, godząc się wreszcie na pokojowy tej przewagi podział—aby dzisiaj zezwolić trzeciemu filutowi na zebranie tego, co zasiały”. To też zatarg terażniejszy przekracza z pewnością granice kontrowersyi czysto skarbowej i prawniczej.

Oczywiście, dopóki p. Morgan Shuster występuje tylko w imieniu własnym i grupy bankierów, z którymi łączy go interesy, dopóty choćby nawet rząd perski zupełnie się z nim identyfikował, dyplomacya Petersburga i Londynu nie potrzebuje się z nim liczyć zbyt poważnie. Inaczej jednak odrazu przedstawiałoby się położenie, gdyby pomiędzy podskarbisem Persyi a gabinetem washingtonskim istniały jakieś tajone dotychczas porozumienia. Trudno wierzyć w jakikolwiek poważny i trwały konflikt interesów pomiędzy Wielką Brytanią a Ameryką Północną w ogólnym systemacie dzisiejszej polityki kolonialnej; raczej możnaby przypuszczać, że mamy do czynienia z misternym podziałem, ról z góry przewidzianych. Imperyalizm amerykański w szeregu lat ostatnich rozwinął gorączkową agitacyę, rozciągającą się coraz dalej na cały wschód azya-

KALENDARZYK TERMINOWI

IMIONA SŁOWIAŃSKIE Dziś: Chwałimiry, Jutro: Lechosława. W poniedziałek: Temira.

TEATR POPULARNY (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Dwie sieroły” D'Eserego (po raz pierwszy). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Kobieta bez znaczenia” O. Wildego. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— W poniedziałek „Beben”. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

KONCERTY. Dziś (w sali koncertowej, Vogla, Dzielna nr. 18) koncert „Lutnia”. Początek o godz. 8 i pół wieczorem.

— Jutro koncert Tow. śpiew „Harmonia” (w lok. własnym, Przejazd 34). Początek o godz. 3 po poł.

— W poniedziałek (w sali koncertowej Vogla, Dzielna 18) II Wielki koncert symfoniczny warszawskiej orkiestry symfonicznej.

ZEBRANIA Jutro og. doroczne zebra. czł. Tow. „Wiedzy”. o g. 4 po poł. (w lok. Tow. zwol. rozw. fiz. Nawrot 23).

STOW. ABST. „PRZYSZŁOŚĆ” Dziś (w lokalu Pańska 27) wieczornica. Początek o godz. 8 wieczorem.

STOW. CYKLISTOW TURYSTOW Dziś (w lokalu wł., Olgińska 14) wieczornica. Początek o godz. 9 wieczorem.

STOW. MAJSTROW FABR. Dziś zabawa tańeczna (w lok. wł., Nowy Rynek 6). Początek o godz. pół do 9 wieczorem.

TOW. ŚPIEW. „DZWON” przy kośc. Przem. Pańsk. Dziś wieczór tańeczny (w sali teatralnej przy tymże kościele). Początek o godz. 8 wieczorem.

STOW. MAJSTROW PRZEDZALN. Dziś zabawa w Domu ludowym, Przejazd 34.

TOW. ZWOL. SPORTU (Piotrkowska 108). Dziś wieczornica z tańcami.

„LIRA”. (w lokalu, Widzewska 73) Jutro podwieczorek śpiewaczy. Początek o godz. 4 po poł.

STOW. WZAJ. POM. PRAC. HANDL. (Długa 46). Dziś wieczór tańeczny.

DOM LUDOWY (Przejazd nr. 34). Jutro Koło amatorskie dramat. Stow. robotn. chrz. odegra sztukę historyczną „Obrona Częstochowy”. Początek o godz. pół do 7 wieczorem.

ODCZYTY. Dziś w Tow. Krzewienia oświaty o g. 8 wiecz. (w lokalu przy ulicy Mikołajewskiej nr. 11). dr. fil. Franciszka Baumgarten wygłosi odczyt p. t. „Co to jest psychologia?”

— Jutro w Tow. Krzew. oświaty, o g. 4 po poł., dr. Eichler wygłosi odczyt „Rośliny i zwierzęta”.

MUZEUM NAUKI I SZTUKI (Zielona 8), otwarte codziennie od g. 4 pp. do 10 w.; w niedziele i święta od g. 12 w poł. do 10 w.

KRONIKA.

(x) Z chóru polskiego przy kościele św. Krzyża. W niedzielę d. 26 o g. 11 ej rano w celu uczczenia św. Cecylii, patronki muzyki, odbędzie się uroczyste nabożeństwo, podczas którego chór mieszany pod dyr. p. A. Kuleszy wykona Wielką mszę „Piotrowską” Moniuszki.

(h) Z Liry. Jutro o godzinie pół do 10 rano w kościele św. Krzyża, z powodu uroczystości św. Cecylii, będzie odprawione nabożeństwo na intencję Towarzystwa rzemieślniczego śpiewaczego „Lira”. Podczas nabożeństwa chór tego Towarzystwa wykona pienia religijne. O godzinie zaś 4 po południu w lokalu własnym Widzewska 73 odbędzie się wieczór wokalnodramatyczny.

(a) Ze szkolnictwa. Dowiadujemy się, że Towarzystwo Akcyjne „Leonhard, Woelker i Girhart” zamierza otworzyć jeszcze jeden oddział szkoły dla dzieci robotników swoich zakładów fabrycznych. Dotychczas Towarzystwo utrzymuje własnym kosztem i szkołę elementarną o 3-ch oddziałach przy ulicy Rzgowskiej nr. 17 oraz dwa równoległe oddziały przy ulicy Doroty, z językiem wykładowym polskim, a drugi niemieckim i ochronkę. Pierwsza szkoła obecnie przygarnia 150 druga, 200 dzieci, ochronka 210 dzieci. Koszty utrzymania dwóch szkół i ochrony wynoszą 11,000 rubli rocznie.

Niezależnie od wspomnianych wydatków Towarzystwo płaci składkę roczną na utrzymanie szkół elementarnych miejskich w sumie rb. 2,000.

(a) Domy izolacyjne. Prezydent m. Łodzi rz. r. st. W. Pieńkowski i dr. Łuczycki powrócili z Warszawy, dokąd udawali się w celu zapoznania się z urządzeniami domów izolacyjnych, w których umieszczani będą zdrowi odseparowani od dotkniętych chorobami zakaźnymi.

Postanowiono urządzić dwa domy izolacyjne w okolicy Nowego Rynku i Wodnego Rynku. Koszty utrzymania tych dwóch domów, pokrywa-

ne z funduszków miejskich, wynosić mają 20,000 rubli rocznie.

(a) Sprawy miejskie. Miasternum spraw wewnętrznych zakomunikowało magistratowi łódzkiemu o zezwoleniu na ulepszenie bruku na części ulicy Piotrkowskiej, między Przejazd i Główną przez petersburskie Towarzystwo wodociągów, kanalizacyi, bruków ulepszonych i t. d., według cen umiarkowanych. Koszty obliczono na rubli 2422 kop. 35.

(a) Z poboru miejskiego. Wczoraj komisya poborowa miejska wzywała tych popisowych, którzy przy pierwszych oględzinach lekarskich wysłani zostali na obserwacyę do szpitali.

(a) Ze szpitala Poznańskich. Zarząd szpitala imienia małżonków Poznańskich zwrócił się do rządu gubernialnego piotrkowskiego z prośbą o zatwierdzenie nowych 16 łózek w szpitalu przy ulicy Targowej. Łóżka urządzone zostają kosztem Anny i Jakóba małżonków Hertzów. W ten sposób szpital Poznańskich będzie miał 106 łózek statowych.

Na członka zarządu szpitala wybrany został p. Sz. Rosenblat, prezes akc. Tow. p. f. „S. Rosenblat.”

(a) Zatwierdzone legaty. Warszawski generał gubernator zatwierdził przedstawione przez radę miejską dobroczynności publicznej dwa legaty: rb. 5,000 ofiarowane przez mieszkańca Łodzi Majera Kestenberga i rb. 4,000 ofiarowane przez kupca łódzkiego Ludwika Hirszberga. Procenty od tych legatów przeznaczone są na utrzymanie łóżka w budującym się szpitalu dla obłąkanych żydów.

(a) Zatwierdzone plany. Wydział techniczny rządu gubernialnego piotrkowskiego zatwierdził plany na budowę następujące: Antoniego Lubienieckiego na dwupiętrową oficynę przy ul. Konstantynowskiej № 84; Hugona Hermana na przebudowę domu przy ulicy Wólczańskiej № 145 i Antoniego Lubienieckiego na stodołę i kuźnię przy ul. Cmentarnej № 8.

(a) Sprostowanie. We wczorajszej wzmiance o przekształceniu biura wywiadowczego na Towarzystwo akcyjne wkradła się omyłka; powinno być: Towarzystwo komandytowe biur wywiadowczych o zdolności kredytowej.

(a) Nowe Towarzystwo śpiewacze utworzono w Zawierciu pod Częstochową. Inauguracyjny koncert odbędzie się w dniu dzisiejszym przy udziale delegatów zaprzyjaźnionych Towarzystw. Nowej artystyczno-społecznej placówce, zasyłamy „Szczęś Boże.”

(a) Jubileusz 15-letniej pracy artystycznej obchodzi w dniu dzisiejszym Towarzystwo „Lutnia” w Radomiu, wielkim koncertem, na którym obecni będą liczni przedstawiciele Towarzystw pokrewnych. „Lutnia” nasza, nie mogąc wysłać swego delegata, z racji swego koncertu, przesyła list z życzeniami.

(a) Zawieszenie wypłat. Według „Kommer-santa” zawiesiły wypłaty firmy: w Saratowie „M. Iwanow”; pasywa 200,000 rb.; w Baku R. Wajnsztejn, prowadzący handel wyrobami sukiennymi i ubraniami; pasywa 30,000 rb. W roku zeszłym Wajnsztejn uregulował z wierzycielami i pozyskał nowy kredyt. Ucierpiał głównie firmy łódzkie i bielszostockie; w Odessie—firma manufakturowa Lejba Szercis; pasywa 20,000 rb.; w Tyflisie—„Sedrak Agababow”; pasywa 20,000 rb.; w Berdyczowie—„Józef Herszojg” właściciel składu chustek wełnianych; pasywa 20,000 rb. Towar wywieziono. Ucierpieli miejscowi i łódzcy dyskontery. Zaproponowano wierzycielom 40%.

W Razwilnoj zawiesił wypłaty Suren Buniatjan, handlujący wyrobami manufakturowymi; pasywa około 20,000 rb. Towar sprzedał drugiej osobie, a sam wyjechał do Groźnego. Ucierpieli kapcy armawirsoy.

W Złopopolu, gubernii kijowskiej, zawiesił wypłaty Szymon Barski, prowadzący handel towarami manufakturowymi; pasywa około 15,000 rubli.

(h) Odwołanie odczytu. Z powodów niezależnych ani od zarządu Resursy rzemieślniczej, ani też od p. Stanisława Belzy, zapowiedziany na jutro odczyt nie odbędzie się.

(x) Towarzystwo Krzewienia Oświaty przypomina, że jutro t. j. w niedzielę 26 listop., o godz. 4 po poł. w sali odczytowej przy ulicy Mikołajewskiej, nr. 11 Dr. Witold Eichler (z Pabia-

nie) wygłosi odczyt p. t. „Rośliny i zwierzęta”. Treść odczytu: różnica w ustroju roślin i zwierząt, oddychanie jednych i drugich, przyjmowanie pokarmów, ruchy roślin, przemiana energii. Odczyt ilustrowany będzie obrazami nklkącymi.

(x) Towarzystwo „Wiedza” urządza w nadchodzącą niedzielę dnia 26 b. m. następujące czytanki dla dzieci o godzinie 2 1/2 po połud.:
W sali Geyera (Piotrkowska № 289), „Co robił Świstak w Tatrach?”
W sali Poznańskiego (Ogrodowa № 18), „Z życia niewolników”.
Wejście na czytankę kop. 2.

(h) Ośm wyjazdów straży ogniowej. Dzień wczorajszy dla straży ogniowej był wyjątkowym, wyjeżdżała ona bowiem w ciągu paru godzin, aż ośm razy.

O godzinie 1 po południu wezwano straż na ulicę Zawadzka № 26, gdzie paliły się sadze.

O godzinie pół do drugiej wyruszyły trzy oddziały straży na ulicę Ludwika pod № 57, do fabryki dzierżawionej przez Henryka Steina, gdzie paliła się bawełna w szarpaczach. Ogień w pół godziny ugasiły I i II oddziały straży ogniowej ochotniczej.

O godzinie 2 minut 15 wezwano straż na ulicę Zawadzka № 29, gdzie wyjechał I oddział straży ogniowej ochotniczej i stwierdził, że paliły się sadze.

O godzinie pół do trzeciej, wyjechał II oddział straży ogniowej ochotniczej na ulicę Pasaż Szulca № 12, gdzie na poddaszu piętrowej oficyny paliła się belka wpuszczona w kanał komi-nowy, od której niebawem zapalił się dach domu murowanego na posesyi № 14, opierający się o tę samą ścianę. Ogień ugasił II oddział, któremu na pomoc przybył I oddział.

O godzinie pół do szóstej, wezwano straż na ulicę Piotrkowską № 88, gdzie w mieszkaniu Sz. Markawicza zapaliła się nafta, a od niej szafka kuchenna. Ogień ugasili domownicy przed przy-byciem straży ogniowej.

O godzinie 9 wieczorem wezwano I oddział straży ochotniczej na ulicę Wschodnią № 57, gdzie od pieca zapaliła się ściana. Ogień uga-szono po wyrąbaniu części ściany.

O godzinie 9 minut 20 wieczorem, oddział II wyjechał na ulicę Widzewska № 146, gdzie stwierdził, iż paliły się sadze.

O godzinie 9 minut 25 wieczorem straż miej-ska wyjechała na ulicę Wodną № 7, gdzie paliły się sadze.

Mieszkańcy, spostrzegłszy trochę dymu lub iskrę wylatującą z komina, wzywają zaraz dwa trzy oddziały straży, a każdy wyjazd pociąga za sobą dość znaczne koszty, szczególnie przy brukach łódzkich, na których rozbijają się narzędzia straży, niszczą się konie i niepokoi się ogół.

Pożądanem byłoby, ażeby, alarmując straż, zawiadamiano, co się pali i oszczędzano wyja-zdów zbytecznych.

(a) Zamiana towaru Firma braci Kowalskich, przy ulicy Piotrkowskiej № 39 na mocy otrzymanego z Warszawy duplikatu listu facha-towego zgłosiła się na kolej fabryczną łódzką po odbiór towaru wełnianego, przesłanego przez Jakóba Spielreina (Nalewki № 21). Mimo, że zamiast paki w rogózce, kolej wydała skrzynię, pracownik firmy Kowalskich, nie kwestyonując zewnętrzny wygląd przesyłki, zawiadził do sklepu. Tutaj po otwarciu skrzyni przekonano się, że zamiast znacznej wartości towaru wełnianego, skrzynię napełniono 35-ma butelkami z jakimś lichem winem.

Wezwawszy na świadków kupca Gikiera i stróża tego domu, na żądanie braci Kowalskich, władze policyjne sporządziły protokół skiero-wały go do sędziego śledczego.

(a) Ze sportu. Tutejsze kluby piłki nożnej „Łódzki Klub sportowy” i „New-Castle” rozegrają jutro match footballowy z warszawskimi drużynami „Korona” i „Warszawianka”. Zawody te odbędą się bez względu na pogodę, na boisku sportowym, przy ul. Targowej 87/9, przed południem o godz. 10, po południu zaś o godz. 2. Matche te budzą żywe zainteresowanie wśród zwolenników sportu, gdyż po stronie łódzkiej walczyć będą dwa tutejsze kluby, znane już do-brze publiczności.

Przed południem spotka się „New Castle” z „Korona”; drużyna ta, złożona z młodych, lecz wycwiczonych graczy, tworzy doskonale rozu-

Groźby włosków.

Z powodu konferencji wielkiego wezyra z ambasadorem austriackim, odbyła się dłuższa narada ministeryalna, na której rozważano groźby ze strony włoskiej, że w razie nieuznania natychmiastowego aneksji Trypolisu, flota włoska zmuszona będzie zacząć Turcję w jej najsłabszym punkcie.

Wczorajsza rada ministrów uchwaliła: Z chwilą jakiegokolwiek blokady na morzu Egejskiem, albo cieśniny Dardaneelskiej, przystąpimy do bezwzględnie przeprowadzenia uchwalonego już w zasadzie środka, t. j. wydalenia natychmiastowego wszystkich poddanych włoskich z granic Turcji.

Z kół dobrze poinformowanych nadchodzą informacje: że Włochy zaniechałyby w danym razie akcji morskiej na morzu Egejskiem; jednakże gabinet oświadczył przedstawicielom mocarstw obcych, że blokady cieśniny Dardaneelskiej zaniechać nie można ze względów strategicznych, które Włochy są do tego zmuszone.

Londyn, 24 listopada (wł.) Z Konstantynopola donoszą do „Daili Chronick“: Następca tronu, ks. Jussuf, oświadczył korespondentowi wymienionej gazety, co następuje:

Jesteśmy jaknajmocniej zdecydowani waleczyć do ostatka; kompromis wszelaki jest w obecnym położeniu rzeczy zupełnie niedopuszczalny; na blokadę cieśniny dardaneelskiej jesteśmy dostatecznie przygotowani, a zresztą sfinansowanie cieśniny jest rzeczą prawie nieprawdopodobną.

Tripolis, 24 listopada (P.) Korpus ekspedycyjny otrzymał świeże posiłki. Wojsko znajdujące się od miesiąca w okopach rezerwy, przybyło z Włoch.

Agencja „Stefani“ zaprzecza wiadomości z Konstantynopola, jakoby z samolotów włoskich rzucono bomby do szpitala w Ainsarze.

S. p. Wacław Karczewski.

(Maryan Jasińczycki).

Wczoraj w kilka godzin po przyjeździe z zagranicy, zmarł w Krakowie na paraliż serca autor dramatyczny i powieściopisarz, Wacław Karczewski, znany pod pseudonimem Maryana Jasińczyka, autor „Leny“, popularnej na wszystkich scenach polskich i we wszystkich polskich teatrach.

S. p. Wacław Karczewski urodził się w r. 1855 w zamożnym domu ziemiańskim Feliksa i Justyny z baronów Heydlów w Woli Siemieńskiej, w ziemi Radomskiej, wychował się zaś w Wielgiem które posłużyło potem Karczewskiemu za temat do przejętej miłością dla wsi polskiej i gniazda rodzinnego powieści.

Wychowawcą i uczeń Adolfa Dygasirskiego, autorowi „Asa“ zawdzięczał głównie swój rozwój duchowy.

Nauki szkolne odbył s. p. Wacław Karczewski w Krakowie, gdzie między innymi uczęszczał też do szkoły przemysłowo-handlowej, poczem gospodarował przez pewien czas na wsi w rodzinnej okolicy i w owym czasie przetłumaczył „Fizyologię“ Huxleya, wydaną później w „Bibliotece filozoficznej“ „Wędrowca“.

Po krótkim współpracownictwie w „Gazecie radomskiej“, s. p. Wacław Karczewski przeniósł się do Warszawy i tu w r. 1885 wszedł do składu redakcji „Kurjera Warszawskiego“, gdzie pomieścił szeregi poezji, nowel, felietonów i artykułów lekkich a barwnych, które zjednały mu odrazu dużą poczytność.

Równocześnie zmarły zasilal sprawozdaniami literackimi „Gazetę polską“ i „Bibliotekę warszawską“.

Pierwszą nowelę swoją p. t. „Kruczek“, drukował Karczewski w starym „Dzienniku łódzkim“, a w r. 1887 wydał już pierwszy tom nowel swoich, utrzymanych w tonie realistycznym, p. t. „Drobiazgów garść“.

W tym samym prawie czasie, na konkursie im. Bogusławskiego, ogłoszonym przez „Gazetę polską“, Maryan Jasińczyk zdobył odznaczenie dla dramatu swego; „Lena“.

Tchnienie poetyckie — pisze o „Lenie“ Piotr Chmielowski — szlachetność nastroju, piękność

wielu scen, nadają dużo powabu tej sztuce, które pomimo wad kompozyty, miała niemałe powodzenie w teatrze“.

Po wyjeździe z kraju w kilka lat potem do Genewy, Karczewski napisał w r. 1898 uznaną przez krytykę literacką za najlepszą dzieło jego, powieść o rozległej skali, opartą na stosunkach wiejskich, kreśloną z zamiłowaniem ojczyznanego zagona, a głębokimi spostrzeżeniami psychologicznymi wyposażoną, p. t. „W Wielgiem“.

Od r. 1900 s. p. Wacław Karczewski zajmował stanowisko bibliotekarza w Muzeum polskim w Rapperswyłu i tam włożył wielką pracę i pilne zamiłowanie w nowe to żmudne zajęcie. Napisał też nową powieść, p. t. „Mieczek“ Ale pochłonięty zajęciami bibliotecznymi s. p. Wacław Karczewski, zrzadka już tylko przypominał się czytającemu ogółowi polskiemu, jako Maryan Jasińczyk.

Ostatnie przykre nieporozumienia sprawy rapperswylskiej, które skłoniły s. p. Wacława Karczewskiego do opuszczenia stanowiska bibliotekarza w Muzeum polskim na obczyźnie, podkopały też jego zdrowie i one to z pewnością strąciły ten organizm męski, w sile wieku, przedwcześnie do mogiły.

Ubyła więc naszej literaturze jednostka nie powszednia o umyśle jasnym, pogodnym, niezmanierowanym. Jasińczyk pisał pięknym językiem, stylem wytwornym, dotykał najpoważniejszych spraw naszych i podawał je przestudowane, głęboko odczute, znakomicie wykończone.

Karczewski zmarł w sile wieku, licząc za ledwie lat 56.

Zegnając szczątki znakomitego pisarza, rzucamy zarazem na mogiłę garść tej ziemi, którą tak ukochał.

TELEGRAMY.

Teheran 24 listopada (P.) W wykonaniu przedstawionych żądań przez rząd rosyjski żandarmerii, ochraniający skonfiskowane domy i majątkości Szao-us-saltane, zostali odwołani, a obrona tych majątków powierzona kozakom brygady perskiej.

Minister spraw zagranicznych przybył w formie galowej i przeprosił posła rosyjskiego za obrazę urzędników konsulatu generalnego.

Minister wyjaśnił, że opóźnienie w wypełnieniu żądań noty nastąpiło tylko skutkiem przesilenia ministeryalnego.

Sofia, 25 listopada (P.) W Sobraniu po ukończeniu rozpraw nad odpowiedzią na mowę tronową Geszow oświadczył: „Jesteśmy solidarni ze wszystkimi pragnącymi pokoju i by półwysp Bałkański należał do ludów bałkańskich. Jeżeli turcy tego samego pragną, jesteśmy z nimi. Spodziewamy się, że sami zrozumieją konieczność wytworzenia w prowincjach europejskich warunków, które nie będą gnaly naszych współplemieńców do Bułgarii. To przesilenie szkodzi naszym i tureckim interesom, osłabia Macedonię i wytwarza kwestję macedońską na naszym terytorium.“

Skoro w Macedonii wytworzą się normalne warunki, będzie zrobiony duży krok naprzód do uspokojenia prowincji załudzających przez naszych współplemieńców“.

Białogród, 25 listopada (P.) Projekt budżetu na rok 1912 przewiduje dochód w sumie 130 mil. 687 tys. 794 denarów, wydatki w sumie 130,856,930 denarów.

Malta, 25 listopada (P.) Podczas ćwiczeń praktycznych w budowie mostów i wysadzaniu mostu wiszącego raniono 14 saperów i 2 oficerów pułku dewonszirskiego.

Paryż, 25 listopada (P.) Z powodu postoju w porcie Agadir krążownika „Berlin“ członkowie Komisji do spraw zewnętrznych oświadczyli, że Niemcy dobrzeby zrobili, odwoławszy krążownik w chwili obrad parlamentu francuskiego nad umową franko niemiecką. Prezes Komisji Demosnele zgadza się z tem zdaniem i znajduje że rokowania w danej kwestyi wymagają wiele ostrożności i grzeczności.

Brun, 25 listopada (P.) Spłonęła fabryka wyrobów wełnianych Barau i Synowie. Straty trzy miliony kroc. Poszkodowanych 8 ze straży ogniowej.

Tokio, 25 listopada (P.) Rząd otrzymał od kapitalistów londyńskich, zainteresowanych w po-

życze tramwajowej m. Tokio zapytanie w przedmiocie polityki chińskiej w Japonii.

Na wody południowo chińskie wysłano opancerzony krążownik „Nitaha“.

Z ostatniej chwili.

Berlin, 25 listopada (wł.) Wczorajsza uchwała przedstawicieli mocarstw w Pekinie, aby wzmożnić załogę ambasad wywołała tutaj wielki niepokój. Sądeą, że w Pekinie przyjdzie niebawem do rozstrzygających wydarzeń, przyczem nie jest wykluczone takie rozpasanie namiętności chińczyków, że zachodzi poważna obawa rzezi europejczyków.

Berlin, 25 listopada (wł.) Dzisiejsze dzienniki omawiają żywo ogłoszoną w „Koelnische Zeitung“ rządową enuncyację, przestrzegającą Niemców przed uważaniem Anglików za wrogów. Enuncyacja konstatuje, że winę, za istnienie takiej opinii wśród Niemców ponosi polityka angielska. Prasa podkreśla znamieny ustęp, w którym rząd twierdzi, że Francya ma urazę do Niemców t. j. po wojnie 1870 r. i jest to rzecz zrozumiała, lecz nienawiść Anglii do Niemiec nie jest wcale usprawiedliwiona, ponieważ dotychczas nie zrobiliśmy im nic podobnego. Są tylko dwie drogi: albo stosunek poprawi się, albo pogorszy, w każdym razie zagranica może być pewna, że rozterki wewnętrzne nie przeszkodzą zjednoczeniu się wszystkich Niemców wobec wroga. Dzisiejszy „Morgen Post“ pisze: stoimy być może bliżej wobec rozstrzygnięcia wypadków, niż to się z pozoru wydawać może.

Poznań, 25 listopada (wł.) Istnieją bardzo poważne widoki utrzymania nadal zachwianego kompromisu wyborczego we wszystkich okręgach w Poznańskim, z wyjątkiem Krotoszyńsko-Koźmińskiego okręgu.

Poznań, 25 listopada (wł.) Wybory do rady miejskiej w Miłosławiu i Buku dały zupełne zwycięstwo Polakom, natomiast w Gnieźnie zwyciężyła lista niemiecka głównie skutkiem opieszałości wyborców polskich.

Frankfurt, 25 listopada (wł.) „Frankfurter Zeitung“ donosi z Pekinu, że cała flota chińska jest w rękach rewolucjonistów i znajduje się pod Nankinem. Najbliższym celem akcji rewolucjonistów jest Pekin, którego zdobycie nie ulega wątpliwości.

Londyn 25 listopada (wł.) W młynie do mielenia makuch pod Liverpoolem nastąpiła wczoraj straszna eksplozja kotła. O ile dotychczas zdołano skonstatować, 12 osób zabitych i 76 ciężko rannych.

Hamburg 25 listopada (wł.) Zazwyczaj dobrze poinformowany o sprawach marynarki „Reiter Neueste Nachrichten“ donosi, że niemieckie ministerium marynarki postanowiło wstawić do przyszłorocznego budżetu o 350 milionów marek więcej na budowę nadprogramowych okrętów wojennych. Suma ta ma być rozdzielona na 7 lat.

Paryż 25 listopada (wł.) „Temps“ donosi, że turcy trzymają Trypolis w dalszym ciągu w oblężeniu i niedopuszczają do rozwinięcia frontu włoskiego.

Konstantynopol, 25 listopada (wł.) Dzisiaj rano udali się ministrowie wojny i marynarki na Dardanele dla dokonania inspekcji czyli dania ostatnich rozkazów wobec oczekiwanej lada chwili blokady. Turcy poczynili tak rozległe przygotowania, że rząd ze spokojem oczekuje na blokadę.

Katowice, 25 listopada (wł.) Poseł Korfanty ogłosił list otwarty do wyborców, w którym oświadcza, że stanowczo kandydował do parlamentu nie będzie i zaleca na swego następcę Wojciecha Sosińskiego, prezesa polskiego zjednoczenia zawodowego.

ZYGMUNT SEFERYN,

przeżywszy lat 16.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi w niedzielę, dnia 26 b. m., z domu przy alicy Wólczańskiej № 65 na Stary cmentarz katolicki o godzinie 2-ej po południu. Na smatne te obrzędy zaprasza krewnych, znajomych i kolegów

STROSKANA RÓDZINA.

4556

Rewolucya w Chinach.

Paryż, 24 listopada (P.) Rewolucyanista chiński dr. Sun Jatsen, bawięcy tu w przejeździe, powiedział do dziennikarzy, że rewolucyonisci chińscy dążą do utworzenia rzeczpospolitej chińskiej w kształcie stanów zjezdnoczących, jak w Ameryce.

Pekin, 24 listopada (P.) Przedstawicielowi „Journal de Pekin” Juanszikaj oświadczył, że zamierza energicznie działać, stosując się do życzeń narodu, w ścisłej łączności z przedstawicielami narodowymi. Pragnie on szczerze osiągnąć uspokojenie i doprowadzić do przyjęcia przez ludność monarchii konstytucyjnej.

Na ostatnich naradach z delegatami rządowymi general armji rewolucyjnej Li postawił jako pierwszy warunek zrzeczenie się dynastji mandżurskiej.

Pekin, 24 listopada (P.) Juanszikaj w tych dniach wyjeżdża do Tientsinu, skutkiem czego może wynikać wyjazd dworu cesarskiego z Pekinu.

Szanhaj, 24 listopada (P.) Uczniowie szkoły wojskowej w Baodinfu w liczbie 800 przyłączyli się do rewolucyonistów.

Pekin, 24 listopada (P.) Edykt wyraża ubolewanie z powodu wiadomości o zabójstwach cudzoziemców w Szensi.

Cała flota chińska w obrębin Jantsyntsianu przeszła na stronę rewolucji. Gazeta „Digozibao” oblicza, że rewolucyonisci posiadają 8 krążowników, 12 kanonierek rzecznych, 8 torpedowców i 1 kontrtorpedowiec.

Pekin, 24 listopada (P.) Ciało dyplomatyczne postanowiło wzmocnić obronę każdej misji do 300 ludzi.

Zaślubiny. Dziś o godzinie 8 rano w kościele świętego Józefa ksiądz Bolesław Wilanowski pobłogosławił związek małżeński pomiędzy p. Rydzewskim i panną Tochmańską artystami teatru popularnego. Szczęść Boże młodej parze!

Numer dzisiejszy składa się z 16-tu stron.

Dr. B. Rejt

Średnia № 5, powrócił.

Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe, i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu Salvarsanem Ehrlich-Hata 808 (interven) Leczenie elektrownością (elektrolizą) i masażem wibracyjnym. Godziny przyjęć od 8—1 i od 4—8 w. w niedziele i święta od 9—2 p.p. Dla Pań osobna poczekalnia. 3689

Zakład krawiecki

J. KOZŁOWSKIEGO

przeniesiony został na ulicę Benepykta № 1, ZAOPATRZONY W NAJNOWSZE MATERIAŁY KRAJOWE I ZAGRANICZNE. 3021

POLIKLINIKA Pasaż - Meyera 1.
chorób oczu Tel. No 28-39.
Godziny przyjęć od 10-12 i od 4-7 1/2 po poł. 2937
D-ra B. Donchina

W wielkim wyborze
KRAWATY
KOSZULE
KOŁNIERZE
BIELIZNĘ
CIEPŁĄ
REKAWICZKI
damskie
i męskie

GARDEROBĘ DZIECINNĄ I GALANTERYĘ

POLECA MAGAZYN

M. KOŁODZIEJSKIEGO

ul. Andrzeja № 3.

PRZY MAGAZYNIE

pracownia ubiorów dzieciennych.

Kotły czyszczy i naprawia solidnie fabryka kotłów. Kołaczna 24 3037

Teatr Wielki

Ostatnie trzy przedstawienia
OPERETKI POLSKIEJ. 4554

W niedzielę, d. 26 b. m. i r. o g. 3 1/2 po poł.

po cenach niższych

„HRABIA LUXENBURG”

wieczorem o godz. 8 1/2,

„Miłość cygańska”

W poniedziałek po raz drugi i ostatni

„CNOTLIWA ZUZANNA”

Bilety sprzedaje „Promień”, ul. Piotrkowska 81.

Dla elektrotechników

Numeratory, druty i kable dzwonekowe.

CENY ZNIŻONE.

4548

Nadeszły **LALKI**
ceny fabryczne
A. SPODENKIEWICZ

3799 Konstanyńska 26.

Piotrkowska 192 dawniej (200)

Lecznica zębów

M. Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Specjalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron. Reperacje i przeróbki sztucznych zębów na oczekaniu. Ceny bardzo przystępne. 2599

Nadworny Fotograf
J. Tyraspolski
Łódź, ul. Piotrkowska № 76.

Przypomina, iż jak corocznie na nadchodzącą „Gwiazdkę” od 1-go grudnia do 1-go stycznia b. r. dodaje gratis: do tuzina gabinetowych fotografii dużych portretów rozmiaru 36 x 66 cent. artystycznie wykonany, o czem mam honor zawiadomić Sz. Klientów moich. Polecając się nadal
Z poważaniem
J. TYRASPOLSKI.

3797

Teatr Popularny

Konstanyńska 16.

W środę dnia 29 listopada przedstawienie zakupione przez „HARMONIĘ”
odegraną będzie

sztuka w 4 aktach Oskara Wilde.

„Kobieta bez znaczenia”

Bilety po cenach niższych do połowy nabywać można do środy dnia 29 b. m. do godziny 4-ej po południu w księgarni p. Ciota (Przejazd № 14), później po cenach normalnych w kasie teatralnej. 3809

Wyprawy ślubne od 100—5000 rubli!!!

WIELKA GWIAZDKOWA SPRZEDAŻ

Wyprawy ślubne od 100—5000 rubli!!!

Dział bielizny damskiej

Roszułe **dienne i nocne** płócien., madap. i batystowe.
Pantalony madapolamowe i batystowe,
Matinki " " "
Spódniczki " " "
Staniczki batystowe i trykotowe.

Dział bielizny męskiej

Roszułe **dienne i nocne**,
Kalesony białe i z kolor. wyszyciem.
Półkoszulki, Kołnierze i Mankiety,
Krawaty krajowe, angielskie i francuskie,
Szelki i podwiązki.

3785

Dział dziecienny

KOSZULE DLA DZIEWCZĄT I CHŁOPCÓW,
 BIELIZNA DLA NIEMOWLĄT,
 GOTOWE WYPRAWKI DLA NOWONARODZONYCH.

Pluszowe PALTOCIKI,
 CZAPECZKI,
 MUFKI.

Wielki wybór. Wyborowe materiały. Najlepszy krój.

**Towary
 okazyjne!!!**

po **znacznie
 niżonych cenach!**

Tow. Akc.

„ŻYRARDÓW”

Piotrkowska 87.
 Telefon 24-26.

CYRK **Devigne**

W sobotę, dnia 25 listopada 1911 r.

Galowe przedstawienie.

Z udziałem całego personelu trupy KORPS-DE-BALET i nowych debiutantów.

Benefis wspaniałej woltjerki **M-Ile Ketty-Lee**

Ostatnie występy znakomitych „królów powietrza”

Wortley - Troupe 3 damy i 3 męzczyzn. Wzlot pod kopalą cyrka.

W układ obszernego programu wejdzie po raz 1-szy wielka romantyczna PANTOMINA:

Niewinna ofiara czyli krwawy dramat

W pantominie tej przyjmie udział cała trupa i Corps de Ballet. W drugim akcie wykonany będzie taniec **paryjskich apaszów**. Pantomina ta graną była przeszło 100 razy w cyrku „d'hiver w Paryżu.

ANONS: W niedzielę 26 listopada dwa wielkie przedstawia: Dienne o godzinie 3-ej, wieczorne o godz. 8 i pół. 3803

Zarząd drogi żelaznej Fabr.-Łódzkiej

niniejszem podaje do powszechnej wiadomości, że na stacyi Łódź-Fabr. w dniu 30-ym listopada n. st. 1911 roku o godz. 10-ej rano na zasadzie artykułu 84 Ogólnej Ustawy rosyjskich dróg żelaznych, będą sprzedane z głośnej licytacji niewykupione przez odbiorców towary przybyłe za frachtami: Katarasz Pol. Z 64185 sliwki suszone wysyłający I. Rozenberg; Charków Pol. 11606 tkanina wełniana Żelik Dudowski, zaliczenie 90 kop.; Warszawa m. Pol. W. 62466 koniak zagraniczny Lui de Bary, zaliczenie 66 rubli 53 k.; Kielce Nad. 53621 sliwki suszone A. Groncki; Zamirze M. Brz. 2728 sor ruski A. Kaufman, zaliczenie 18 rub. 40 k.; Warszawa W. W. 438265 kouserwy z waczyw I. Werner, Cyrański i S-ka; Brzesó I Nad. 99859 skrzynka drewniana próżna Barenbaum, zaliczenie 1 rub. 15 kop.; Warszawa W. W. 415248 brenerzy S. Turwin; Warszawa W. W. 415255 pilniki stare Nagiel.

W razie, gdyby licytacja w dniu wyżej oznaczonym do skutku nie doszła, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się na stacyi Łódź Fabr. w dnia 1 grudnia n. st. 1911 r. o godzinie 10 rano 3805

DO WYNAJĘCIA

przy ul. Piotrkowskiej № 125

OBSZERNY LOKAL Parterowy

dla składu, biura, magazynu lub sklepu.

Bliższych informacji udziela biuro fabryczne **S. Barciński i S-ka, Tylna № 6.** 3801

Doświadczony korepetytor przy sposobu do wszystkich klas gimnazjum oraz świadectwa. — Wiadomość: Dziewina 40 m. 1 od podz. 7-8. 154

ZAGUBIONO ŚWIADECTWO

zaliczeniowe № 80134 na 27 rub. 20 kop. z przesyłki Łódź-Fabr. Będzin № 41951, aprasza się o zwrot firmie K. Anstadt, ul. Średnia № 34. 4322

ZĘBY sztuczne od 75 k. Plomby od 50 k. na kauczuku, złocie — bez wyjęcia korzeni. Plombowanie złotem, srebrem, porcelaną. **Wyimowanie zębów bez bólu.** Przeróbka i reparacje na pozekaniu. Lek.-dent. **S. LIPOWSKI,** Piotrkowska 92. 3818

INHALATORYUM

pod kierunkiem **D-ra Grabowskiego** Przy chorobach organów oddechowych nosa i przemieszany materji (specjalnie przy skrofulozie u dzieci). Otwarte codziennie przez niedziel i świąt od godz. 4-ej do 7-ej. **Spacerowa № 29.** 2773r

ODCISKI

brodawki, zgrubiałą skórę usuwa najsukutechniej znane i najprozdzone **Wielkim Złotym Medalem w Paryżu** **ARAGO** ST. GÓRSKIEGO w Warszawie, Leszno № 12. Cena 35 i 60 kop. Żądać wszędzie. Wystrzeżać się naśladownictw. Zwracać uwagę na markę Gładystor. 2613

LEKCYE języka polskiego i francuskiego dla dzieci oraz osób dorosłych. Kursy dla cudzoziemców. **Metoda ufatwiona.** Tam też mogą się zgłaszać osoby, zaniebane w edukacyi. Ulica **Długa 83, I piętro.** 3430d

Biuro nauczycielskie „**Probitas**” Przejazd 6. 4110-6-1

D. Feldbrill

Piotrkowska 167 tel. 14-61.

POLECA:

Stal angielską narzędziową śruby różnego kalibru,

Tokarnie pociągowe, 4284

Wiertarnie,

Narzędzia angielskie

Gwoździe,

Wagi dziesiętne.

Artykuły fabryczne.

Przeciw koklaszowi, przy kaszlu, astmie, emfizemie, katarach krtań, oskrzeli i chorobach płac, wzbadza apetyt. Uspokaja nerwy. „**Kosulin**” aptekarza J. Saskiego w Brześciu Lit. Pozwolenie Rady Medycznej za № 847, Grand Prix w Hadze.—Cena flakona 1 rb. Żądać wszędzie. — W Łodzi u **Spiessa.** 1369-d—

Pracownia sukien damskich i dzieciennych **Jadwigi Burzyńskiej** **Główna № 18** m. 50, (parter). Przyjmuje roboty i wykonywa takowe podług wymagań Szan. Klienteli.

MASZYNY DO SZYCIA KOMPANII SINGER

MASZYNY
RĘCZNE

OD **25** R.

MASZYNY
NOŻNE

OD **40** R.

WYPŁATA RATAMI OD **1** RUB. TYG.

NASZE MAGAZYNY

znajdują się

W ŁODZI

ulica Piotrkowska 86,
„ Piotrkowska 273,
„ Konstantynowska 35,
„ Zgierska 9, 1469

W Pabianicach

ul. Zamkowa dom Schmidta.

„PROMIEN”

J. NAIMSKI i Z. KORYCKI 3295

Właściciel
firmy inż. **Zygmunt Korycki**
Warszawa, Trębacka 2 (róg Kr. Predm.)

Wyłączne Przedstawicielstwo
fabryk wyrabiających

Lampy Naftowo-Żarowe

„Kitson” (angielskie), „Royal” (cze-
skie), „Standard” i „Per-Se” (nie-
mieckie). Siła światła 160 do 1700 świec. Minimalne zu-
życie nafty. Nizkie ceny (od 40 rubl.) Do oświetlenia: ulic,
podwórzy, sal fabrycznych, warsztatów, sklepów, restauracji i t. p.
Cenniki ilustr. na żądanie bezpłatnie. Poszukiwani agenci i przedst.

Wielki wybór na garnitury i palta po zniżonych cenach
MATERYAŁY KRAJOWE FIRM:
Leonhardt, Woelker i Girbardt, K. Bartke, A. G. Borst, K. A. Moes
PO CENACH FABRYCZNYCH.

Angielskie materyały męskie

Wielki wybór na garnitury i palta po zniżonych cenach

MATERYAŁY KRAJOWE FIRM:

Leonhardt, Woelker i Girbardt, K. Bartke, A. G. Borst, K. A. Moes

PO CENACH FABRYCZNYCH.

Skład sukna: **G. A. Restel i Ska** Piotrkowska 100.

Miękkie materyały na palta.

Dla pań i panów.

Od 1-go listopada b. r.

3641

Ostrzeżenie.

Znane jako **najlepsze i najpraktyczniejsze**
patentowane gumki do obcasów

„DERMATINE”

cieszące się ogólnym uznaniem, skłoniły konkurencję do
wypuszczenia na rynek szarych gamek również z mosięż-
nymi gwiazdkami, ładząco podobnych do dermatynowych.

Ostrzegając kupujących przed tem nieudolnym naśladow-
nictwem, uprasza się bacznie zwracać uwagę, na znaj-
dający się na każdej gumce

№ 20100/3659 i napis

„DERMATINE”

Uwaga! Dermatine № 20100/3659

Uwaga! Dermatine № 20100/3659

Zjednoczone Fabryki Wyrobow Ogniotrwałych

dawniej **C. KULMIZ**

Towarzystwo z ograniczoną poręką.

Główna fabryka: **Saarau** pod Wrocławiem, założona w r. 1850.
Oddziały fabryk: **Markt-Redwitz** w Bawarii i **Halbstadt**
(Czechy).

Wyroby na wielokrotnych wystawach premjowane.

Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju:
Cegły szamotowe i Dinasowe;
Cegły odporne na działanie kwasów;
Płyty i Murki.

Roczna reprodukcja około 120 milionów kgr. formowanych
przedmiotów. — Robotników obecnie około 1500.

REPREZENTANT na Łódź i okolice:

B. Łoziński, Łódź—Pasa Szulca 3,
telefo 547 2905-90

Remiza „BRISTOL”

Właśc. **A. NEUMANN**
(dawn. Bartosz), wynajmuje ele-
gantne karety, powozy etc. na
godziny, dnie i miesiące dla jaz-
dy po mieście, do miast sąsie-
dnych i na polowanie po cenach
umiarkowanych. Staranna obsługa!
Ul. Piotrkowska № 119, telefonu
№ 1053. 2849r

Mieszkanie

od 2 do 3 pokoi, 2 kuchnie, po-
dłogi posadzkowe z elektrycznym
oświetleniem, z klozetami, poko-
jami kąpielowymi i pod różne
sklepy zaraz lub od 1 sty-
cznia 1912 roku do wynajęcia.
Wiadomość St. Zarzewska 47-49
u Katza. 4062

Towarzystwo Akcyjne

Rzeźni Miejskich w Rosyi

WARSZAWA, Krakowskie Przedmieście № 5.
ŁÓDŹ, Rzeźnia Miejska.

poleca: 1) włosień tapicerski, 2) krew suszoną, 3) mączkę
mięsną, 4) kupuje i sprzedaje skóry surowe, mo-
kre i suche. 2150-20

PUDER VENUS

LABORATORYUM
ST. GORSKIEGO
WARSZAWA, Leszno № 12.

Najdelikatniej przystaje do twa-
rzy, przyrządzony podług naj-
nowszej, wymagającej higieny, ana-
lizowany i odznaczony na 6-ia wy-
stawach lekarsko-hygienicznych naj-
wyższymi medalami i polecony
jako najlepszy puder krajowy w ozdóbnem blaszanem opakowaniu

Żądać wszędzie.

2057 Cena próbnych pudełek 15, większe 30, 50 kop. i Rb. 1.

Pierwsza Chrześcijańska Lecznica chorób zębów i jamy ustnej.

Porada lub wyjęcie zęba 25 kop. Wyjęcie bez bólu lub plomba
po 50 ko Zęby sztuczne od rb. 1 i wyżej. Korony złote i zęby
sztynowe i wszelkie reperacje po cenach umiarkowanych.

Gutzmana Eliksir i proszek do zębów są niezbędne dla utrzy-
mania w czystości jamy ustnej. — Łódź, Przejazd № 2. 2573

Palacze znawcy
 Zechcą spróbować
 Nowo wypuszczone PAPIEROSY
„MUMM“
 100 szt. 1 rb., 25 szt. 25 kop., 10 szt. 10 kop.
„PAN“ 100 szt. 60 kop., 25 szt. 15 kop., 10 szt. 6 kop.

aby się przekonać o ich dobroci.
T-wo A. Bogdanow i S-ka w Petersburgu
 Dostać można we wszystkich sklepach tabaczknych i dystrybucyach.

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.
Ogólnie znana lecznica
chorób zębów i jamy ustnej
 lekarza d-ty H. Pruss.
 Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.
 Specyalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.
 Specyalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).
 Reperacye i przeróbki sztucznych zębów **NA POCZEKANIU**.
Uwaga! Ceny bardzo nizkie! Uwaga!

Lecznicza chorób skórnych i wenerycznych
 Gabinet Roentgenowski i Światłoleczniczy
D-rów L. Falka, Z. Gołca i St. Jelnickiego,
 Wólczańska Nr 36.
 Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — płać za poradę 60 kop.
 Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11½—1½ pp. i od 7—8: w niedziele i święta od 8—10 rano i od 12½ do 1½, po południu.
 Kobiety na choroby weneryczne przyjmuje specyalnie **pani Dr. Zand Tannenbaumowa** w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5½ — 6½ po południu.

Wiadomem jest całemu światu,
 że na **PIĘGI, PRYSZCZE, WAGRY, mokre i suche LISZAJE, KROSTY i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno-leczniczy, niech żąda rozpowszechnionego i uznanego przez powagi lekarskie**
MYDŁA ks. KNEIPPA
 z powyższą etykietą i napisem na każd. etyk. re-prezent. Bez tego podp.—falsyfikaty. Po 40 k. kawałek sprzedają wszystk. apt., skl. apt. i perfumerye.
 Reprezentant **M. Niedźwiedź, Warszawa, Graniczna 6. 1591**

AGATOL proszek 20 i 35 k.
 pasta 20 k.
 eliksir 30 i 50 k.
St. Górskiego, Warszawa, Leszno 12.
 Odznaczony na 6 wystawach najwyższymi nagrodami za skuteczne i antyseptyczne działanie, jako najlepszy środek do czyszczenia zębów i konserwowania **dziąseł**. Odznacza się silnym i przyjemnym aromatem, dezynfekuje i odświeża jamę ustną, chroni zęby od przedwczesnego próchnienia i bólu, dając im zdrowy i biały wygląd.
Żądać wszędzie!

PLACE
 przy alicy Senatorskiej od Widzewskiej na nowej przedłużonej aliey Senatorskiej łącząc z Łęczycką i Rawską są na dobrych warunkach do sprzedania. Wiadomość w składzie drzewa p. Maksa Jakubowicza ul. Pańska № 92. 2793

PIEKARNIA
 do sprzedania z powodu zmiany interesu o 2-ch piecach, dobrze prosperująca, w dobrym punkcie. Oferty w administr. Rozwoju pod „A. B. № 70“.
Zakład fryzjerski damski, męski, oraz manicure i wyroby włosowe
Braci Starońskich Łódź
 ul. Piotrkowska nr. 47
 Telefon 25-02 4512

Znajdzie wszędzie tylko **„ODOBRIN“** tylko **MICHAŁA LEBIEDIEWA.**
Tępi odciśki i brodawki z kornami.
 Przedst. Akc. Tow. Spiess i Syn

Wyższa szkoła kroju i szycia „JÓZEFINY“
 Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.
 Łódź, Piotrkowska № 23.
 Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Grantowna nauka pasowania, mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sakiń, gdzie uczenie nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzamina w Cechu uczenie otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. **Na miejscu duży wybór manekinów.** Przyjmuje się obstalanki podług zdjętej miary. Zamiejscowym wysyła się za zaliczeniem pocztowym. 3456r

GLYCEROPHOSPHATE GRANULE ROBIN
Glicerofosfat Robina ziarnisty.
 Jedyny przyswajalny preparat fosforu wzmacniający system nerwowy
GLYCEROFOSFAT ROBINA działa skutecznie przy neurastenii, przepracowaniu umysłowym, neuralgii, migrenie i t. d. Lekarze zalecają go również przeciw krzywicy, osłabieniu kości w okresie ciąży i podczas karmienia. Wzmacnia apetyt i korzystnie wpływa na przyrost sił. Przyjemny w smaku, łączy się w wodzie lub mleku. Sprzedaw. w aptekach oraz składach aptecznych. Wystrzegać się fałszywków i naśladowictw. 2957

Ostatnia nowość!!
WYŻYMACZKI „Madame Sans Gêne“
 udoskonalonej konstrukcji, z łożyskami kulkowymi Lovella, działające tak lekko i szybko, że pozwalają bez najmniejszego zmęczenia, w tym samym czasie, wyjąć **5 razy więcej** bielizny, niż przy użyciu innych systemów. System „Madame Sans Gêne“ **przewyższa wszystko co było dotychczas znanem na tym polu.**
 Wyłącznie przedstawiciele na Królestwo i Cesarstwo
KRZYSZTOF BRUN I SYN w Warszawie.
 Wyłącznie przedstawiciel na Łódź
M. ROSEN, Nawrot 14.

Warszawska Konkurencya
Wielki podarek Sezonowy
 w Magazynie obuwia u **J. Gottlieba, Łódź, Zielona 5.**
 Z wdzięczności—Klijenteli.
 Każdy Klijent zostaje sfotografowany i dostaje 2 fotografie ślicznie wykonane **DARMO!**
 Przy nadchodzącym sezonie zaopatrzyłem magazyn mój w wielki wybór różnego obuwia po następujących cenach:
 Lakierowane buty . . . 8.00 Damskie buciki lakier. 5.00
 Szagrynowe . . . . 7.00 „ „ gemz. 4.50
 Chrom z gemzą . . . 7.50 „ „ chrom. 4.00
 Kamasze męsk. lakier. 5.25 „ „ hamb. 3.50
 „ „ gemz. 5.00 Pantofle lakier. sznur. 3.50
 „ „ chrom. 4.75 „ kaloszkówki . 3.00
 Hamburgskie . . . . 4.25 „ gemzowe . 3.30
 oraz wielki wybór kolorowego obuwia i dzieciennego po tanich cenach.
 Polecam się łaskawej pamięci. Z szacunkiem
J. Gottlieb, Zielona 5.
 4390

Najtańsze i najpraktyczniejsze oświetlenie dworów, pałaców, kościołów i hoteli
Gazem Powietrznym
 Gaz powietrzny nie wybucha, nie łączy się z powietrzem w pokoju, nie wydaje kopcia ani swęda, czyli jest równie przyjemny i higieniczny jak elektryczność, lecz bez porównania tańszy. Kompletne urządzenie oświetlenia i ogrzewania gazem powietrznym przy zastosowaniu najnowszych angielskich aparatów zaprowadza **„PROMIEN“** instalacye Oświetlenia i Biuro Techniczne. Warszawa, Trebacka № 2.
 Prospekty i kosztorysy na żądanie bezpłatnie. Prosimy o odwiedzenie naszego biura dla obejrzenia aparatu w ruchu. 3293

Do pieców pokojowych

są **brykiety**

niezrównane!

Palą się wolno, tną się długo i trzymają ciepło jak żaden inny węgiel

Skład węgla
i drzewa p. f.

„DRZEWO”

Przejazd 21 i 80a. — Tel. 17-09 i 28-60.

Rzadka okazya

Jesienne palta	od 10 rb. — k.
Męskie kostymany	„ 12 „
Męskie spodnie z praktycz. materiału	„ 2 „ 75 „
Zimowe palta	„ 12 „
Uczniowskie ubrania	„ 5 „
Uczniowskie palta z prakt. materiału	„ 12 „ 50 „

można po niskich cenach dostać
w składzie męskiej garderoby

LUBRANICKI I MUSZKAT
Piotrkowska 12. 4510

Odznaczona ZŁOTYM MEDALEM na WYSTAWIE w ROSTOWIE.

Warszawska szkoła kroju i szycia
Apolonii Kopydłowskiej

dyplomowanej uczenicy paryskiej akademii kroju. Wydaje patenty i dyplomy z prawami zakładania pracowni, szkół. Nauka grantowna i prędką, prowadzona dwoma systemami; uczenice nabierają wprawy i gustu przy pracowni sakiem. Nauka mierzenia, pasowania i modelowania. Kurs wieczorowy po cenach niższych; w kompletach połowa ceny. Nauka kroju teoretyczna 10 rubli. Zapis uczenice w każdym czasie. **Po skończonym kursie uczenice otrzymują posady.** Sprzedaż form papierowych, żurnali i manekinów. Przyjmuje się suknie i kostymany do krajania i pasowania.

Łódź, Piotrkowska № 115. Filja: Bałuty, Zgierska № 54.

Skład

Maszyn rolniczych

oraz **mechaniczny warsztat** wyrobów takowych w pełnym biegu z wyrobioną klientelą przy dogodnych warunkach do odstąpienia. Średnia 175,—właściciel domu. 4514

CENTRALNA KLINIKA chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACYA BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB 65 KOP. PRZERÓBKA i REPARACYE ZĘBÓW 50 KOP. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

FABRYKA
BAMBUSOWO-KOSZYKARSKA
Walentego
Przybysza

w Łodzi, Widzewska 5,
(róg Średniej).

Telefon 22-33.

Nagrodzona wieloma medalami.
Specjalność: Kosze do fabryk.

Wyrabiam:

Mebłe bambasowe płaszem kryte,
Mebłe bambasowe matą kryte,
Bambasowe etażerki,
Bambasowe stoły do kwiatów,
Bambasowe garnitarki dziecięce,
Bambasowe parawany,
Bambasowe ekrany,
Kosze do podróży,
Kosze do kielizny,
Kosze do papieru, kosze walizowe,
Kosze do żywych kwiatów,
Kosze do robionych kwiatów,
Mebłe ogrodowe, mebelki dla lalek
Koszyczki do bałek,
Kosze wszelkiego gatunku na ob-
stalunek gotowe dla pp. piekarzów
Fabryka na Widzewskiej
№ 5 przyjmuje wszelkie obsta-
lunki, z dokładnem wykończe-
niem, po możliwie najniższych
cenach. 1455

Przez krótki jeszcze czas MAGAZYN mój mieścić się będzie w tymże gmachu na I-em piętrze.

Jesienne i zimowe nowości.

Po przebudowie własnego gmachu polecam się łaskawej Publiczności.

Dom mój konfekcyjny damski, męski, dziecienny i uczniowski zaopatrzony jest w wielki wybór ostatnich nowości. : : : : :

EMIL SCHMECHEL

Piotrkowska № 98.

Pierwszorzędny dom konfekcyjny.

Telefonu № 7-21.

Kolosalny wybór w różnych cenach zawsze na składzie.

Przez krótki jeszcze czas MAGAZYN mój mieścić się będzie w tymże gmachu na I-em piętrze.

3705